

Beroepscompetentieprofiel Uurwerktechniek

- Uurwerkhersteller kleinwerk
- Uurwerkhersteller grootwerk
- Allround Uurwerkhersteller

Toelichting bij dit concept:

Dit concept is definitief en wordt namens de werkgroep voorgelegd aan het bestuur om vast te stellen.

Van belang is dat een beroepscompetentieprofiel een beschrijving geeft van goed vakmanschap van een VAKVOLWASSEN beroepsbeoefenaar die na de opleiding gemiddeld drie jaar werkervaring heeft. Het geeft de standaard van vakmanschap weer zoals die door de branche is vastgesteld. Deze standaard is uitgewerkt in beroepshouding, kerntaken en beroepscompetenties, zodat concreet gemaakt wordt wat een beroepsbeoefenaar moet beheersen om optimaal te functioneren in de beroepspraktijk.

Ontwikkeld door:	MCM Advies BV, in samenwerking met deskundigen uit de branche uurwerktechniek
In opdracht van:	Federatie Goud en Zilver
Verantwoording:	Vastgesteld door: het bestuur van de Federatie Goud en Zilver Op: 7 november 2022 Te: Zoetermeer

Inhoudsopgave	Pag.
1. Inleiding	3
2. Algemene informatie over de branche uurwerktechniek	5
2.1 Profiel van de bedrijven en de werknemers	5
2.2 Werkgelegenheidsaspecten	6
2.3 Omzet	9
2.4 Trends in het vakgebied	10
2.5 De vakopleidingen	10
2.6 Knelpunt: certificering door de grote merken	11
3. Beroepsbeschrijvingen van Uurwerkhersteller kleinwerk, Uurwerkhersteller grootwerk, Allround uurwerkhersteller	12
3.1 De beroepen Uurwerkhersteller kleinwerk, Uurwerkhersteller grootwerk, Allround uurwerkhersteller	12
3.2 Typerende beroepshouding en Algemene vereisten	13
3.3 Uurwerkhersteller kleinwerk	14
3.4 Uurwerkhersteller grootwerk	16
3.5 Allround uurwerkhersteller	19
3.6 Aanvullende informatie en kerntaak voor de Ondernemer uurwerktechniek	20
4. Beroepscompetenties voor de beroepen in de branche uurwerktechniek	23

Er bestaat in het Nederlands een dilemma als het gaat over het gebruik van woorden die als mannelijk en vrouwelijk geïnterpreteerd kunnen worden. We zouden consequent kunnen werken met 'hij/zij' en 'zijn/haar', maar dat geeft een gedwongenheid die wij stilistisch niet verantwoord vinden. De personen die in dit stuk de handelingen verrichten of beschreven worden, kunnen in onze optiek net zo goed mannen zijn als vrouwen.

1 Inleiding

De Federatie Goud en Zilver is er trots op deze door hen vastgestelde beroepscompetentieprofielen (BCP's) voor de beroepen in de branche uurwerktechniek aan te bieden. Deze geactualiseerde beroepscompetentieprofielen beschrijven de belangrijkste kenmerken en criteria voor de beroepen in de branche. De BCP's zijn daarmee van groot belang voor de ontwikkeling tot vakbekwaam Uurwerkhersteller kleinwerk, Uurwerkhersteller grootwerk, Allround uurwerkhersteller en Ondernemer uurwerktechniek.

BEROEPSCOMPETENTIEPROFIEL:

Een beroepscompetentieprofiel (BCP) geeft een beschrijving van goed vakmanschap van een VAKVOLWASSEN beroepsbeoefenaar die na opleiding gemiddeld drie jaar werkervaring heeft. Het geeft de richtlijnen van vakmanschap weer zoals die door de branche is vastgesteld.

Deze BCP's zijn uitgewerkt in kerntaken en beroepscompetenties, zodat concreet gemaakt wordt wat een beroepsbeoefenaar moet beheersen om optimaal te functioneren in de beroepspraktijk.

In gedachten moet worden gehouden dat de beschreven kerntaken niet limitatief zijn en niet door elke vakman op dezelfde wijze worden uitgevoerd.

Ten behoeve van deze beroepscompetentieprofielen is in 2022 is op initiatief van de Federatie Goud en Zilver en het SBB (Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven en het Meld- en expertisepunt specialistisch vakmanschap) een Arbeidsmarktverkenning uitgevoerd in de branche uurwerktechniek. De resultaten van deze verkenning zijn gebruikt om de beroepscompetentieprofielen uit 2004 te actualiseren. Daarnaast heeft een werkgroep van deskundigen uit de branche uurwerktechniek meegewerkt aan de 'vertaling' van de trends en ontwikkelingen in de beroepen naar de BCP's. Dit heeft geleid tot de een samengesteld BCP met drie beroepen zoals hierachter in de hoofdstukken 3 en 4 zijn opgenomen.

De werkgroep bestond uit de volgende personen:

- Jan Stins
- Jan Ubels
- Joost Jongerius
- Brendan Horneman
- Patrick Thio
- Max Mulders (projectleider)
- Bart Grönefeld (meelezer)
- Frank Zuidhof (meelezer)

De leden van de werkgroep hebben per mail of telefonisch gereageerd op de concepten van de projectleider. Ook zijn drie bijeenkomsten per Microsoft Teams gehouden. Uiteindelijk zijn de geactualiseerde BCP's in een definitief concept aangeboden aan de Federatie Goud en Zilver.

De geactualiseerde BCP's doen daarmee recht aan de huidige en toekomstige arbeidsmarkt voor deze groep beroepsbeoefenaren. Tevens geven deze profielen inzicht in de kerntaken en beroepscompetenties, waarover vakvolwassen beroepsbeoefenaren moeten beschikken om binnen hun beroep goed te functioneren.

Daarnaast zijn deze BCP's een belangrijk brondocument om beroepsopleidingen en/of keuzedelen in het MBO te ontwikkelen, waarmee een kwalitatief onderwijsaanbod mogelijk wordt voor een onderscheidend én blijvend aanbod voor de kwalificatieniveaus 3 en 4 van het MBO.

Deze BCP's geven eveneens mogelijkheden voor een goed aanbod van opleidingsmogelijkheden (cursussen, trainingen en workshops) in het kader van leven lang ontwikkelen. Met dit laatste wordt de kwaliteit van het vakmanschap tijdens de gehele loopbaan ontwikkeld.

Aanbevelingen van de werkgroep voor het vervolg

De werkgroep wil meegeven aan de ontwikkelaars van de kwalificatiedossiers en of cursussen/trainingen graag de volgende aanbevelingen meegeven:

1. Leg bij de ontwikkeling van het kwalificatiedossier de nadruk op het aanleren en beheersen van de basisvaardigheden en de basiskennis, die beide van groot belang zijn voor de gediplomeerden die in de branche uurwerktechniek instromen.
2. Bekijk de mogelijkheden van het ontwikkelen van keuzedelen waarin de beroepsgerichte onderdelen van de talen Engels, Frans of Duits aan de orde komen. Mocht dit niet als keuzedeel kunnen onderzoeken dan de mogelijkheid van aanvullende trainingen/cursussen in het kader van Leven Lang Ontwikkelen.
3. Wat bij 2 wordt benoemd, zou ook kunnen voor het ontwerpen, mogelijk met een CAD-programma (Zwitsers) en vervaardigen van horloges.
4. In dit BCP is gekozen voor de beroepsnamen die in de branche en in de cao gebruikt worden, terwijl in het huidige kwalificatiedossier gekozen is voor Medewerker uurwerktechniek en Uurwerktechnicus. Aanbevolen wordt te bespreken of dit verschil niet tot verwarring leidt.

Brondocumenten

- Arbeidsmarktverkenning ten behoeve van de branche uurwerktechniek, Rijnland Advies, 2022
- Beroepscompetentieprofiel Uurwerktechniek), KBA Nijmegen (2004),
- Diverse informatie van de Federatie Goud en Zilver, 2021, Zoetermeer
- Kwalificatiedossiers Medewerker uurwerktechniek (crebo 23076) en Uurwerktechnicus (crebo 25077)
- Beroepskwalificatie (0436) Uurwerk-/klokkenmaker, Vlaamse kwalificatiestructuur (2020)

Leeswijzer

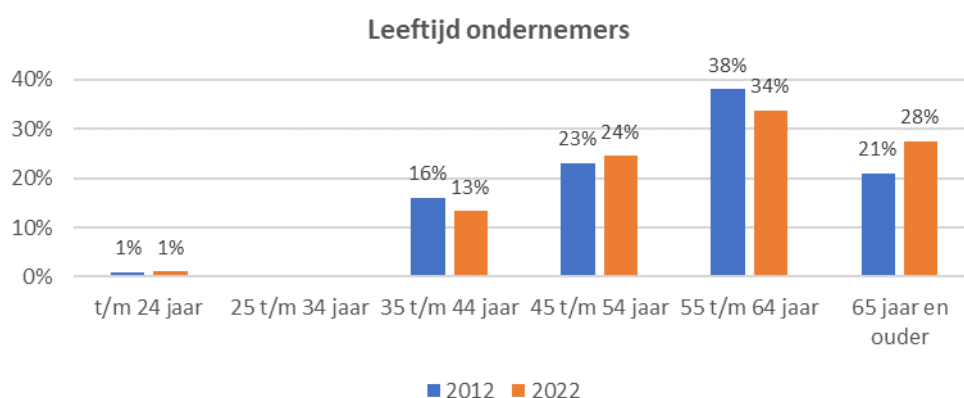
In hoofdstuk 2 wordt algemene informatie gegeven over de arbeidsmarkt van de branche uurwerktechniek en de daarin voorkomende trends en ontwikkelingen. Er wordt ingegaan op de beroepen en de typerende beroepshouding en de algemene vereisten van deze groep beroepsbeoefenaren. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van achtereenvolgens de beroepen met hun kerntaken van de Uurwerkhersteller kleinwerk, Uurwerkhersteller grootwerk, Allround uurwerkhersteller. Per kerntaak wordt beschreven wat een beroepsbeoefenaar in een bepaald beroep doet, welke vaardigheden hij daarvoor nodig heeft en tot welk resultaat dit moet leiden. In hoofdstuk 4 wordt de set beroepscompetenties met beheersingscriteria voor de branche uurwerktechniek weergegeven.

2 Algemene informatie over de branche uurwerktechniek

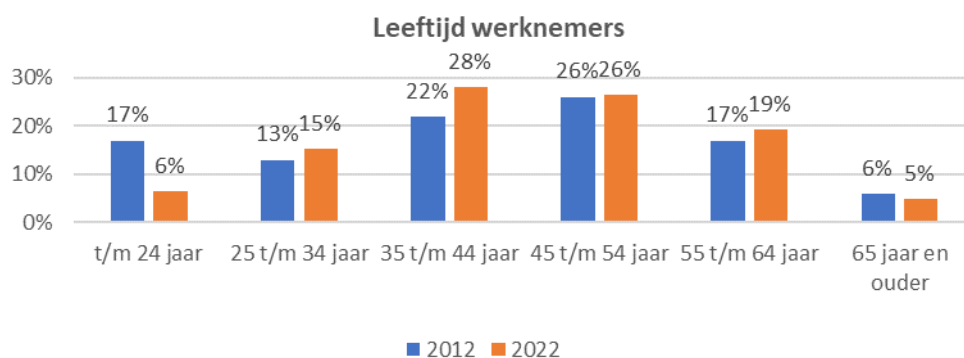
Het meest actuele beeld van de branche uurwerktechniek wordt gevonden in de Arbeidsmarktverkenning die in 2022 is gehouden. De Arbeidsmarktverkenning is fase 1 om te komen tot geactualiseerde beroepscompetentieprofielen (fase 2) en later tot geactualiseerde kwalificatiedossiers voor het MBO (fase 3) en cursussen, trainingen en workshops in het kader van Leven Lang Ontwikkelen (fase 4). De Arbeidsmarktverkenning ten behoeve van de uurwerktechniek begint met een **samenvatting** die in dit hoofdstuk integraal is opgenomen.

2.1 Profiel van de bedrijven en de werknemers

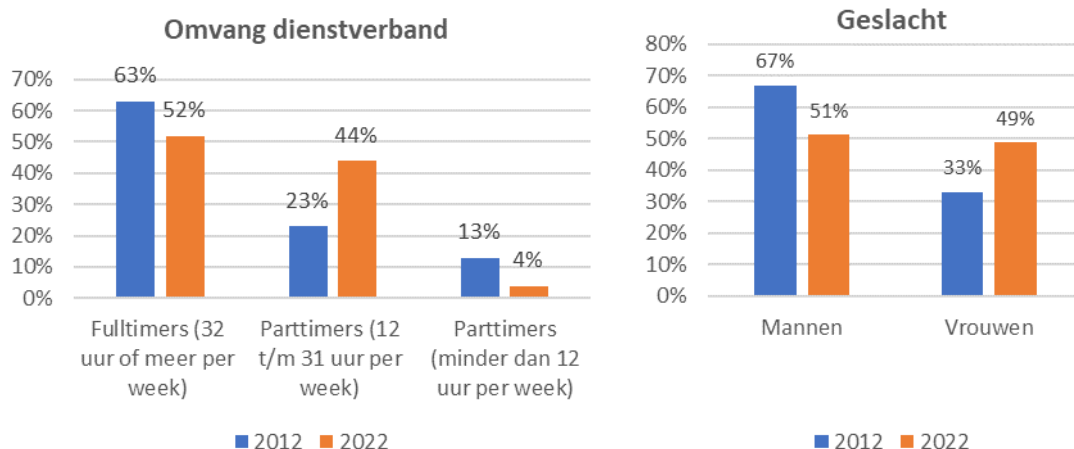
In de afgelopen 10 jaar is het aantal bedrijven licht gedaald, van 328 naar 314 bedrijven. De leeftijd van de ondernemers in de branche is relatief hoog. 62% van de ondernemers is 55 jaar of ouder. Dat is iets meer dan in 2012, toen 59% ouder was dan 55 jaar.

De werknemerspopulatie heeft een jongere leeftijdsopbouw. De meerderheid (75%) van de werknemers is jonger dan 55 jaar.

Het aandeel parttime werkende werknemers is sinds 2012 gestegen van 36% naar 48%. Het aandeel vrouwen onder de werknemers is in de afgelopen 10 jaar gegroeid van 33% naar 49%.

De meeste ondernemers hebben een mbo-vakopleiding (44%) of een hbo-opleiding afgerond (22%). Van de werknemers heeft 50% een mbo-opleiding op het gebied van uurwerktechniek afgerond (De Vakschool in Schoonhoven). 38% van de werknemers heeft een ander mbo-diploma en 12% heeft een hbo-opleiding afgerond.

2.2 Werkgelegenheidsaspecten

Het gemiddeld aantal werkzame personen per bedrijf (inclusief de ondernemer) steeg van 1,72 in 2012 naar 2,28 in 2022. Het gemiddeld aantal fte per bedrijf steeg van 1,31 fte (inclusief de ondernemer) in 2012 naar 1,85 fte in 2022. De branche biedt daardoor in 2022 werk aan meer mensen dan in 2012 (580 fte versus 427 fte).

De meest voorkomende functies onder de werknemers op het gebied van uurwerktechniek zijn Allround uurwerkhersteller en Uurwerkhersteller kleinwerk.

Uitstroom van medewerkers

Bij een kwart van de bedrijven is personeel vertrokken in de afgelopen 10 jaar. In de afgelopen 3 jaar had 13% van de bedrijven uitstroom van personeel. Bij de grootwerk-specialisten is geen personeel vertrokken.

Is er personeel vertrokken uit het bedrijf in de afgelopen 10 jaar en de afgelopen 3 jaar?

Is er personeel vertrokken	Bedrijfstype				Totaal
	Kleinwerk	Grootwerk	Gemengd	Overig	
In de afgelopen 10 jaar	27%	0%	21%	33%	27%
In de afgelopen 3 jaar	23%	0%	7%	17%	13%

In de afgelopen 3 jaar vertrokken er 40 medewerkers bij de bedrijven in de steekproef.

Aantal vertrokken medewerkers in de afgelopen 3 jaar

Functie	Bedrijfstype				Totaal
	Kleinwerk	Grootwerk	Gemengd	Overig	
Aantal vertrokken personen afgelopen 3 jaar	30	0	2	8	40
Totaal medewerkers 2022	97	1	6	21	125
Labourturnover* afgelopen 3 jaar t.o.v. 2022	0,31	0,00	0,33	0,38	0,32

* Het aantal vertrokken werknemers in procenten van het aantal werknemers in 2022.

De vertrokken medewerkers waren hoofdzakelijk Allround uurwerkhersteller en Uurwerkhersteller kleinwerk. De meest medewerkers die uit de bedrijven in de steekproef zijn vertrokken, zijn buiten de uurwerkbranche gaan werken(21). Een deel (7) begon een eigen onderneming in de uurwerkbranche.

Instream van medewerkers

In ruim een vijfde van de bedrijven is in de afgelopen 10 jaar personeel aangenomen. 13% van de bedrijven nam in de afgelopen 3 jaar personeel aan. Bij de grootwerkspecialisten is in de afgelopen 10 jaar geen personeel aangenomen.

Is er personeel aangenomen in het bedrijf in de afgelopen 10 jaar en de afgelopen 3 jaar

	Bedrijfstype				Totaal
	Kleinwerk	Grootwerk	Gemengd	Overig	
In de afgelopen 10 jaar	32%		14%	50%	21%
In de afgelopen 3 jaar	25%		3%	17%	13%

Bij de bedrijven in de netto steekproef werden in de afgelopen 3 jaar 37 medewerkers aangenomen, terwijl er 40 vertrokken. Ten opzichte van het aantal medewerkers in 2022 bedraagt de instroomcoëfficiënt 0,30. Bij de Grootwerkspecialisten is de instroom 0.

Aantal aangenomen medewerkers in de afgelopen 3 jaar

	Bedrijfstype				Totaal
	Kleinwerk	Grootwerk	Gemengd	Overig	
Aantal aangenomen personen	28	0	1	8	37
Aantal medewerkers in 2022	97	1	6	21	125
Aandeel instroom t.o.v. 2022	0,29	0,00	0,17	0,38	0,30

Iets meer dan een derde van de instromers heeft een opleiding of cursus uurwerktechniek van de Vakschool gevolgd. De instromers werkten hoofdzakelijk in de functies Uurwerkhersteller kleinwerk, Allround uurwerkhersteller en Goud- en zilversmid. Dit resultaat strookt niet met het feit dat het gemiddeld aantal personen per bedrijf is toegenomen.

Vacatures

Op het moment van onderzoek staan er 8 vacatures open bij de bedrijven in de netto steekproef, waarvan 7 bij kleinwerksspecialisten en 1 bij bedrijven in de categorie overig. Er staan vacatures open voor verschillende functies, Uurwerkhersteller kleinwerk komt verschillende keren voor. De bedrijven die vacatures hebben geven aan dat het bij veel vacatures 1 tot 3 maanden of langer (3 tot 6 maanden) duurt om deze vervuld te krijgen.

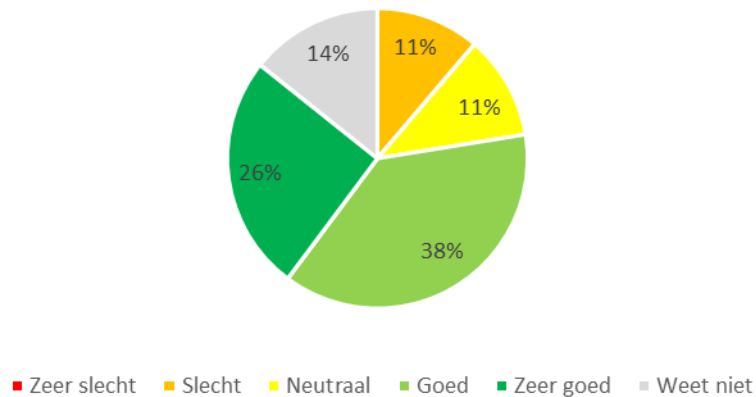
Stagiaires

16% van de bedrijven had het afgelopen jaar een of meer mbo-stagiaires van de Vakschool Schoonhoven in het bedrijf. Ruim een vijfde (22%) van alle bedrijven wil in de toekomst stageplekken beschikbaar stellen aan studenten van de Vakschool.

Perspectieven op de arbeidsmarkt

64% van de bedrijven typeert de kans op werk voor gediplomeerden van de Vakschool in de aankomende twee jaar als goed of zeer goed. De kans op werk over 3 tot 5 jaar wordt grofweg even gunstig ingeschat.

Kans op werk gediplomeerden Vakschool binnen nu en 2 jaar

Als bedrijven een pasgediplomeerde student aannemen, wordt deze vaak aangenomen voor de functie Aankomend uurwerkhersteller. In een klein deel van de bedrijven (11%) zijn er doorstroommogelijkheden voor medewerkers binnen het bedrijf.

2.3 Omzet

De gemiddelde omzet per bedrijf ligt in 2021 met name in de Kleinwerkbedrijven aanmerkelijk hoger dan in 2011. Als we een vergelijking maken tussen de mediaan¹ in 2021 en 2011, zien we voor 2021 iets hogere of gelijke waarden dan in 2011.

Vergelijking omzetniveau 2021 – 2011

	Bedrijfstype				Totaal
	Kleinwerk	Grootwerk	Gemengd	Overig	
Gemiddeld 2011	€ 76.911	€ 31.818	€ 79.167	Niet bekend*	Niet bekend*
Gemiddeld 2021	€ 221.618	€ 38.848	€ 80.600	€ 90.000	€ 280.786
Mediaan 2011**	€ 40.000	€ 30.000	€ 50.000	Niet bekend*	Niet bekend*
Mediaan 2021	€ 60.500	€ 36.700	€ 50.000	€ 90.000	€ 60.000

* Het onderzoek uit 2012 geeft geen informatie over de omzet in de categorie "Overig" en over de omzet voor de totale branche.

** De mediaan is de middelste waarde uit de onderzoeksresultaten. Als de scores van alle respondent worden gerangschikt van klein naar groot is de mediaan de middelste waarde.

De omzetsijging duidt er, net als het toegenomen aantal werkzame personen per bedrijf op, dat er een lichte schaalvergroting plaats heeft gevonden binnen de bedrijvenpopulatie.

In de helft van de bedrijven (47%) nam de omzet in 2019 toe ten opzichte van 2018. In een derde van de bedrijven (31%) bleef de omzet gelijk. Bij 11% van de bedrijven nam de omzet af.

Bij ruim een derde van de bedrijven (36%) was de omzet in 2021 groter dan in 2019. Bij nog eens een derde (30%) bleef de omzet gelijk ten opzichte van 2019. Bij een kwart (24%) was de omzet in 2021 kleiner dan in 2019.

Is de totale omzet in 2021 ten opzichte van 2019 toegenomen, gelijk gebleven, of afgenomen?

	Bedrijfstype				Totaal
	Kleinwerk	Grootwerk	Gemengd	Overig	
Toegenomen	39%	32%	28%	67%	36%
Gelijk gebleven	27%	32%	34%	17%	30%
Afgenomen	30%	21%	21%	17%	24%
Weet niet/wil ik niet zeggen	5%	16%	17%		10%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Op basis van de bovenstaande resultaten kan worden geconcludeerd dat Corona wellicht de omzet groei die bestond enigszins heeft afgeremd.

¹ De mediaan is de middelste waarde van een groep getallen die gerangschikt wordt volgens grootte. Het is het getal dat exact in het midden ligt zodat 50% van de gerangschikte getallen boven 50% ligt en 50% onder de mediaan.

2.4 Trends in het vakgebied

De meest herkenbare trends zijn de personalisering van producten en de toegenomen vraag als gevolg van de economische ontwikkeling.

Trend	Herkenbaar (enigszins of zeer)	Moet worden opgenomen in vakopleidingen
Personalisering	86%	52%
Economische ontwikkeling	84%	41%
Transparante informatie	74%	50%
Herwaardering voor het ambacht	72%	46%
Vergrijzing	70%	33%
E-commerce	60%	41%
Ketensamenwerking	36%	11%

2.5 De vakopleidingen

Bijna een derde van de bedrijven (31%) heeft in de afgelopen jaren stagiaires van de Vakschool in het bedrijf gehad. 43% van de bedrijven vindt dat de leerlingen in de vakopleiding de juiste taken leren. 36% vindt de gediplomeerde leerlingen van de Vakschool goed inzetbaar. 41% vindt de leerlingen goed inzetbaar, maar mist nog wel wat.

Het oordeel van de bedrijven over de vakopleidingen

	Bedrijfstype				Totaal
	Kleinwerk	Grootwerk	Gemengd	Overig	
Vindt dat de juiste taken worden geleerd.	56%		22%	33%	43%
De gediplomeerde leerlingen zijn goed inzetbaar.	36%	26%	48%		36%
De gediplomeerde leerlingen zijn inzetbaar, maar ik mis nog wel wat.	41%	53%	28%	67%	41%

Welke taken mist men in de opleiding

De deskundigen die taken missen in de opleiding, noemen daarbij met name de volgende taken:

- Het zoeken en bestellen van onderdelen. Doordat onderdelen steeds lastiger te krijgen zijn, moet de uurwerktechnicus de weg kennen in het (online) netwerk en hier onderdelen kunnen bestellen.
- Verschillende deskundigen missen in de opleiding het zelf maken van onderdelen. 3D tekenen met CAD-programma's is hierbij van belang, dit hoort ook in de opleiding.

Welke kennis/vaardigheden mist men in de opleiding

Een aantal deskundigen mist de onderstaande elementen in de opleidingen.

- Ondernemersvaardigheden. Met name voor mensen in het grootwerk zijn ondernemersvaardigheden van belang, omdat zij normaal gesproken al vrij snel na het afronden van de opleiding een eigen bedrijf moeten starten. Banen in loondienst zijn in het grootwerk immers schaars.
- Verschillende deskundigen vinden dat de beeldvorming over het vak tijdens de opleiding aangepast moet worden:
 - o De realiteit van het vak: je moet veel repareren, targets halen en kwaliteitsdoelen halen;
 - o De beroepsmogelijkheden moeten goed in beeld worden gebracht;
 - o Ook de aantrekkelijke kant van het werk, bijvoorbeeld de mogelijkheid om in het buitenland te gaan werken.
- Geschiedenis, stijlleur. De vakman moet weten waaraan hij werkt en waar het uurwerk vandaan komt. Hierover moet hij de klant kunnen informeren, klanten vragen hiernaar.

2.6 Knelpunten: certificering door de grote merken

Het onderwerp dat de ondernemers het meest als een knelpunt ervaren is het weigeren van het leveren van onderdelen door de grote horlogemerken.

Selectieve distributie (leveringsweigering van horloge-onderdelen)

		Kleinwerk	Grootwerk	Gemengd	Overig	Totaal
Nu	klein probleem	55%	16%	28%		36%
	groot probleem	32%	16%	34%	17%	29%
Verwachting voor de toekomst	klein probleem	27%		3%		13%
	groot probleem	59%	32%	55%	17%	50%

46% van de bedrijven is bereid om training te volgen om zich te certificeren en 43% is bereid om hier andere investeringen voor te doen.

Bereidheid om trainingen en investeringen te doen voor certificering

	Bedrijfstype				Totaal
	Kleinwerk	Grootwerk	Gemengd	Overig	
Is bereid om training te volgen	50%	50%	33%	100%	46%
Is bereid om te investeren	47%	50%	28%	100%	43%

Verwachting deskundigen ten aanzien van het effect van certificering op de werkgelegenheid

De deskundigen verwachten dat de werkgelegenheid in Nederland voor uurwerktechnici voor de komende jaren ruim voldoende blijft. Op de lange termijn (10 jaar) is moeilijk te voorspellen wat er zal gebeuren. Een deel van de deskundigen verwacht dat de werkgelegenheid op de lange termijn zal krimpen. Vakmensen die uurwerken willen maken of repareren zullen steeds meer gaan werken in Europese reparatiecentra of in (met name) Zwitserland, bij de uurwerkproducenten. Toch denken de deskundigen over het algemeen dat de studenten van de Vakschool, indien zij zich willen ontwikkelen in het vak, een grote baanzekerheid hebben. Er is veel werk en doordat het aantal ondernemers langzaam krimpt blijft er voor de resterende vakmensen werk over. Dit geldt voor de klokkenmakers (grootwerk) nog meer dan voor de horlogereparateurs.

3 Beroepsbeschrijvingen van de beroepen in de branche uurwerktechniek

3.1 De beroepen Uurwerkhersteller kleinwerk, Uurwerkhersteller grootwerk, Allround uurwerkhersteller

In de branche zien we de volgende onderverdeling in bedrijfstypen:

- de kleinwerkspecialist: meer dan 50% van de omzet komt voor rekening van kleinwerkreparatie;
- de grootwerkspecialist: meer dan 50% van de omzet bestaat uit grootwerkreparatie;
- de uurwerkhersteller, gemengd bedrijf: uurwerkreparatie en –restauratie maakt ten minste 50% procent van de omzet uit;
- overige bedrijven: uurwerkreparatie is een nevenactiviteit en maakt tussen de 10 en 50 procent van de omzet uit.

De samenstelling van de beroepsbeoefenaren in 2022 wijkt af van die in het vorige onderzoek uit 2012. In 2022 zijn er meer kleinwerkspecialisten en gemengde bedrijven en minder grootwerkspecialisten en overige bedrijven. In de meeste bedrijfstypen bestaan in meerderheid uit eenmansbedrijven; de ondernemer werkt over het algemeen alleen (66%). De meest voorkomende functies van medewerkers zijn Allround uurwerkhersteller en Uurwerkhersteller kleinwerk.

Gezien de aard van uitvoering van taken bij klein werk (horloges) en klokken (grootwerk) is ervoor gekozen een drietal beroepsbeschrijvingen in dit samengestelde BCP op te nemen. Voor de zelfstandig werkende Ondernemer is een aanvullende kerntaak opgenomen.

3.2 Typerende beroepshouding en Algemene vereisten

Van de Uurwerkhersteller kleinwerk, Uurwerkhersteller grootwerk, Allround uurwerkhersteller en Ondernemer wordt op zijn niveau een duidelijke beroepshouding verwacht. Deze typerende beroepshouding geldt voor alle genoemde beroepsbeoefenaren en kenmerkt zich door onderstaande aspecten:

- **Kwaliteitsbewustzijn:** de beroepsbeoefenaren hebben een groot verantwoordelijkheidsgevoel ten opzichte van hun eigen werk en hun opdrachtgevers/klanten; zij werken probleemoplossend, accuraat, geconcentreerd en resultaatgericht.
- **Technisch inzicht:** de beroepsbeoefenaren beschikken over het technisch inzicht om m.b.v. het materiaal, machines en gereedschap de horloges/klokken te repareren/restaureren.
- **Creativiteit:** voor een optimale beroepsuitoefening zetten de beroepsbeoefenaren hun vakmanschap op creatieve wijze in bij het repareren/restaureren van horloges/klokken..
- **Klantgerichtheid:** de beroepsbeoefenaren beschikken over dienstverlenende en communicatieve vaardigheden. Zij ontvangen hun opdrachtgevers/klanten als gasten en informeren hen volledig. Zij zijn geïnteresseerd in hen en zijn onderhoudend in de gesprekken die ze voeren. Ze kunnen omgaan met mensen van verschillende culturen en achtergronden.
- **Commercieel bewustzijn:** De beroepsbeoefenaren kennen het belang van het adviseren van hun klanten en (eventueel) verkopen van nieuwe producten en handelen hiernaar.
- **Professionele houding:** De professionele houding kenmerkt zich door het uitvoeren van de werkzaamheden volgens het geldende kwaliteit-, veiligheid-, hygiëne-, arbo- en milieubeleid en geldende wet- en regelgeving en de aandacht voor criminaliteit en heling. Zij zijn zich bewust van de afbreukrisico's als gevolg van het niet naleven van deze eisen. Zij kennen de geldende richtlijnen en passen deze toe. Ook een integere en betrouwbare houding is van belang, er wordt immers met (vaak) dure horloges/klokken van anderen gewerkt en zij moeten daarom een vertrouwensband met de klant opbouwen.

Algemene vereisten

Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branchevereisten	Nee

Nederlandse taal, rekenen en (moderne) vreemde talen

De voor het MBO vastgestelde niveaus voor Nederlandse taal en rekenen zijn van toepassing:

- het referentieniveau 2F is van toepassing op kwalificaties op niveaus 3
- het referentieniveau 3F is van toepassing op kwalificaties op niveau 4

Voor de kwalificaties op niveau 4 zijn daarnaast de volgende eisen voor beheersing van het *Engels* van toepassing:

- het ERK-niveau B1 is van toepassing op de vaardigheden lezen en luisteren.
- het ERK-niveau A2 is van toepassing op de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven.

In dit hoofdstuk 3 worden de drie genoemde beroepen achtereenvolgens beschreven:

- **Uurwerkhersteller kleinwerk** (3.3)
- **Uurwerkhersteller grootwerk** (3.4)
- **Allround uurwerkhersteller** (3.5)
- **Aanvullende kerntaak voor de Ondernemer uurwerktechniek** (3.6)

De beroepsbeschrijvingen worden in hoofdstuk 3 beschreven aan de hand van de kerntaken met een procesbeschrijving en een resultaat, waarna in hoofdstuk 4 de bijbehorende beroepscompetenties zijn opgenomen.

Een KERNTAAK is een kenmerkende taak binnen de beroepsuitoefening. Het betreft een substantieel deel van de beroepsuitoefening naar omvang, tijdsbeslag, frequentie en/of belang. Elke kerntaak is onderverdeeld in een procesbeschrijving en een resultaat van de uitvoering. In de procesbeschrijving worden de beroepshandelingen binnen de kerntaak beschreven.

3.3 Overzicht kerntaken van de beroepen Uurwerktechniek

Kerntaken	Uurwerkhersteller kleinwerk	Uurwerkhersteller grootwerk	Allround Uurwerkhersteller
1. Repareert horloges	X		X
2. Repareert klokken		X	X
3. Geeft invulling aan zijn ondernemerschap	X	X	X

3.3 Uurwerkhersteller kleinwerk

3.3.1 Beroepscontext

De meeste **Uurwerkherstellers kleinwerk** werken in een reparatieatelier, serviceafdeling van een importeur of als een zelfstandig gevestigde ondernemer. Vakbekwaamheid in het uitvoeren van diverse reparaties staat centraal. Hij is specialist op het gebied van horloges, waarbij het werk maar ten dele routinematig is. De reparaties variëren van standaard naar complex.

De **Uurwerkhersteller kleinwerk** heeft met een grote verscheidenheid aan uurwerken te maken, qua vormgeving en techniek en complexiteit. Bij horloges werkt hij veelal met stukken die een grote (gevoels-) waarde hebben. Het wel of niet meer reparabel zijn kan hierbij een grote rol spelen. De vakkennis, kunde en het inzicht spelen hierbij de grootste rol.

3.3.2 Rol en verantwoordelijkheden

De **Uurwerkhersteller kleinwerk** werkt nauwkeurig, precies en zorgvuldig. Hij dient georganiseerd te werk te gaan omdat een horloge, afgezien van kleine deelreparaties of onderhoud, vaak geheel gedemonteerd moet worden voor een reparatie. Bij de reparatie van (gecompliceerde) horloges moet zeer secuur en systematisch worden gewerkt. Hij heeft te maken met de vereiste kwaliteitseisen en met arbo-, milieu- en veiligheidseisen.

De **Uurwerkhersteller kleinwerk** werkt in opdracht van zijn opdrachtgever/leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor het technisch op de juiste wijze repareren van horloges. Hij moet de grenzen van zijn mogelijkheden daarbij goed inschatten. In geval van twijfel communiceert hij hierover met zijn opdrachtgever/leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor het juiste gebruik van machines, materialen en gereedschappen. Hij voert de concrete reparatiewerkzaamheden over het algemeen zelfstandig uit. Vaak worden voor problemen die hij bij reparatiewerk tegenkomt unieke oplossingen gevraagd. Bij de uitoefening van zijn werk moet de **Uurwerkhersteller kleinwerk** over inzicht, analytisch vermogen en creativiteit beschikken.

De **Uurwerkhersteller kleinwerk** moet bij de reparatiewerkzaamheden onder tijdsdruk nauwgezet, systematisch en geconcentreerd werken en goede kwaliteit leveren. Hij moet zich bewust zijn van de waarde van de horloges waarmee hij werkt. Hij gebruikt steeds de juiste machine of het juiste gereedschap voor de bewerking die hij moet verrichten. Bij twijfel over voortgang of aanpak moet hij afstemmen met zijn opdrachtgever/leidinggevende.

3.3.3 Complexiteit

De complexiteit van de werkzaamheden van de **Uurwerkherstellers kleinwerk** komt naar voren in:

- zijn vakinhoudelijke deskundigheid.
- de verscheidenheid aan waardevolle materialen, machines en gereedschappen waarmee hij werkt.
- de keuzes die hij veelal in afstemming met zijn opdrachtgever/leidinggevende moet maken ten aanzien van de reparatie.
- de noodzaak voortdurend secuur en nauwkeurig en in de juiste volgorde te werken.
- het belangrijke knelpunt van het weigeren van het leveren van onderdelen door de grote horlogemerken en het behalen van certificeringen om met deze merken te mogen werken.

3.3.4 Loopbaanperspectief

De **Uurwerkherstellers kleinwerk** kan zich op basis van praktijkervaring en het volgen van cursussen, trainingen en workshops doorontwikkelen naar de functie van o.a. de Uurwerkhersteller grootwerk, Allround uurwerkhersteller, Zelfstandig Ondernemer uurwerktechniek, Taxateur, Handelaar, Docent/trainer en Juwelier.

3.3.5 Kerntaken van de Uurwerkhersteller kleinwerk

De **Uurwerkhersteller kleinwerk** heeft bij de uitoefening van zijn beroep in ieder geval de **kerntaak 1 Repareert horloges** (zie pag. 15) en indien hij als ondernemer werkt ook de aanvullende informatie en **kerntaak 3 Geeft invulling aan zijn ondernemerschap** (zie pag. 20-22).

Kerntaak 1 Repareert horloges

Procesbeschrijving:

De **Uurwerkhersteller kleinwerk** neemt horloges die door een klant (juwelier) of een consument zijn aangeboden voor reparatie in ontvangst en beoordeelt het werk dat moet gebeuren. Soms neemt de klant eerst telefonisch contact op om te vragen of het horloge gerepareerd kan worden. Hij moet daarvoor duidelijk telefonisch kunnen communiceren en vooral doorvragen naar de aard van het probleem. In de meeste gevallen zal het probleem niet direct telefonisch vastgesteld kunnen worden en moet de **Uurwerkhersteller kleinwerk** het te repareren horloge met eigen ogen beoordelen.

Via de juwelier worden de horloges meestal toegezonden, consumenten komen doorgaans persoonlijk langs. De omschrijvingen van de reparatie die moet gebeuren zijn vaak vaag en algemeen geformuleerd ("het uurwerk loopt niet (meer) op tijd"). Hij moet beoordelen wat er met het uurwerk aan de hand is. Hij moet daarbij goed doorvragen. Zijn bevindingen moet hij duidelijk en helder kunnen overbrengen aan de klant. In alle gevallen stelt hij eerst vast of de reparatie uitvoerbaar is, onder meer in het licht van de beschikbaarheid van onderdelen. Hij maakt een inschatting van de benodigde tijd en kosten om het werk uit te voeren. Eventueel doet **Uurwerkhersteller kleinwerk** een nadere materiaalanalyse door het horloge te demonteren, zodat hij de slijtage aan de onderdelen kan vaststellen. Indien nodig brengt hij de klant daarvan op de hoogte, zeker als dit invloed heeft op de kosten van de reparatie. Hij moet daarbij de afweging maken of hij de reparatie wel wil uitvoeren, zoals de klant wenst. Soms past de voorgelegde reparatie niet in zijn positie als vakman en moet hij zich weerbaar opstellen en nee durven zeggen. Soms neemt hij de reparatie desondanks aan gezien het verkrijgen van omzet. In alle gevallen dient hij de verwachting van de (zakelijke) klant op waarde te schatten.

De **Uurwerkhersteller kleinwerk** plant het onderhoud of de reparatie en bepaalt welke onderdelen, machines en gereedschap hij daarbij nodig heeft en eventueel moet bestellen. Hij voert reparaties uit aan het aandrijfmechanisme, aan de onderdelen van standaard echappementen, veel voorkomende opwindingsfuncties en datum/dag functies. Bij het horloge demonteren bewaart hij alle onderdelen apart. Het horloge heeft hij daarbij in een werkring voor montage geplaatst. Hij reinigt alle onderdelen en controleert alle delen op slijtage en functioneren. Tijdens het uitvoeren van zijn werkzaamheden houdt hij de planning en volgorde van werken goed in de gaten. Hij brengt vetten aan op de wrijf- en draaipunten, vervangt eventueel lagers, herstelt of vervangt onderdelen door te draaien, polijsten, zagen of vijlen.

De **Uurwerkhersteller kleinwerk** stelt de nieuwe of herstelde onderdelen af. Hij controleert de werking van alle functies, indien nodig herstelt hij fouten. Eventueel maakt hij benodigde aantekeningen. Hij maakt het horloge daarna gereed voor de klant en voert gegevens in het reparatievolgsysteem in. De **Uurwerkhersteller kleinwerk** houdt zijn werkplaats schoon en netjes. Dat geldt ook voor zijn machines en gereedschappen. Indien nodig voert hij onderhouds- of vervangingswerkzaamheden uit. Hij controleert de voorraad van de benodigde materialen en geeft tekorten door aan zijn leidinggevende. Ook heeft **Uurwerkhersteller kleinwerk** een belangrijke rol bij het voorkomen van criminaliteit. Hij is alert op de aanwezigheid van risicovolle situaties en grijpt indien nodig in, waarbij hij zichzelf of anderen niet in gevaar brengt. Tevens doet hij voorstellen aan zijn leidinggevende ten aanzien van de veiligheid.

Resultaat van de uitvoering van de kerntaak:

Een gerepareerd horloge dat naar de wens van de opdrachtgever op een technisch correcte manier in de oorspronkelijke staat is hersteld met in achtname van de kwaliteitseisen, arbo- en milieuwetgeving.

3.4 Uurwerkhersteller grootwerk

3.3.1 Beroepscontext

De meeste **Uurwerkherstellers grootwerk** werken in loondienst bij een reparatieatelier of als een zelfstandig gevestigde ondernemer. Vakbekwaamheid in het uitvoeren van diverse reparaties/restauraties van klokken staat centraal. Hij is specialist op het gebied van klokken, waarbij het werk maar ten dele routinematig is. Opdrachten komen ook van consumenten, juweliers en soms ook van musea of antiquairs. De reparaties/restauraties variëren van standaard naar complex. Soms zal hij moeten bepalen of hij de reparatie/restauratie zelf kan uitvoeren of deze moet overlaten aan een Allround uurwerkhersteller.

3.3.2 Rol en verantwoordelijkheden

De **Uurwerkhersteller grootwerk** werkt nauwkeurig, precies en zorgvuldig. Hij dient georganiseerd te werk te gaan omdat een klok, afgezien van kleine deelreparaties of onderhoud, vaak geheel gedemonteerd moet worden voor een reparatie/restauratie. Bij de reparatie/restauratie van klokken moet zeer secuur en systematisch worden gewerkt, zeker als het gecompliceerde en/of antieke klokken betreft. Hij heeft te maken met de vereiste kwaliteitseisen en met arbo-, milieu- en veiligheidseisen.

De **Uurwerkhersteller grootwerk** werkt in opdracht van zijn opdrachtgever/leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor het technisch op de juiste wijze repareren/restaureren van klokken. Hij moet de grenzen van zijn mogelijkheden daarbij goed inschatten. In geval van twijfel communiceert hij hierover met zijn opdrachtgever of leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor het juiste gebruik van machines, materialen en gereedschappen. Hij voert de concrete reparatiewerkzaamheden over het algemeen zelfstandig uit. Vaak worden voor problemen die hij bij reparatiewerk tegenkomt unieke oplossingen gevraagd. Bij de uitoefening van zijn werk moet de **Uurwerkhersteller grootwerk** over inzicht, analytisch vermogen en creativiteit beschikken. De **Uurwerkhersteller grootwerk** moet bij de werkzaamheden onder tijdsdruk nauwgezet, systematisch en geconcentreerd werken en goede kwaliteit leveren. Hij moet zich bewust zijn van de waarde van de klokken waarmee hij werkt. Hij gebruikt steeds de juiste machine of het juiste gereedschap voor de bewerking die hij moet verrichten. Bij twijfel over voortgang of aanpak moet hij afstemmen met zijn opdrachtgever of leidinggevende.

3.3.3 Complexiteit

Bij het repareren/restaureren van klokken kan een onderscheid worden gemaakt tussen antieke en moderne klokken. Bij reparatie is de hoofdzaak dat het uurwerk weer functioneert. De grote reparatiewerkzaamheden zijn voor antieke en moderne klokken weliswaar vrijwel hetzelfde, zoals bijvoorbeeld het tappen, polijsten en verbussen, maar voor antieke klokken is er een aantal specifieke werkzaamheden, zoals het opknappen van raderen, rondsels en lichters. Bij het restaureren van antieke klokken moet bovendien de authenticiteit van het object gewaarborgd zijn. Bij het inbouwen of noodzakelijke vervanging van onderdelen moet de keuze van materialen en technieken zorgvuldig gebeuren. Ook moeten voor antieke klokken soms onderdelen door de uurwerktechnicus zelf vervaardigd worden als deze niet meer verkrijgbaar zijn. De complexiteit van de werkzaamheden komt naar voren in:

- zijn vakinhoudelijke deskundigheid.
- de verscheidenheid aan waardevolle materialen, machines en gereedschappen waarmee hij werkt.
- de keuzes die hij veelal in afstemming met zijn opdrachtgever/leidinggevende moet maken ten aanzien van de reparatie/restauratie.
- de noodzaak voortdurend secuur en nauwkeurig en in de juiste volgorde te werken.

3.3.4 Loopbaanperspectief

De **Uurwerkherstellers grootwerk** kan zich op basis van praktijkervaring en het volgen van cursussen, trainingen en workshops doorontwikkelen naar de functie van o.a. de Uurwerkhersteller kleinwerk, Allround uurwerkhersteller, Zelfstandig ondernemer uurwerktechniek, Taxateur, Handelaar, Docent/trainer en Juwelier.

3.4.5 Kerntaken van de Uurwerkhersteller grootwerk

De **Uurwerkhersteller grootwerk** heeft bij de uitoefening van zijn beroep in ieder geval **kerntaak 2 Repareert/restaureert klokken** (zie pag. 17/18) en indien hij als ondernemer werkt ook de aanvullende informatie en **kerntaak 3 Geeft invulling aan zijn ondernemerschap** (zie pag. 20-22).

Kerntaak 2 Repareert/restaureert klokken

Procesbeschrijving:

De **Uurwerkhersteller grootwerk** neemt klokken die door een klant (juwelier, museum, antiquair) of een consument zijn aangeboden voor reparatie/restauratie in ontvangst en beoordeelt het werk dat moet gebeuren. Soms neemt de klant eerst telefonisch contact op om te vragen of de klok gerepareerd/gerestaureerd kan worden. Hij moet daarvoor duidelijk telefonisch kunnen communiceren en vooral doorvragen naar de aard van het probleem. In de meeste gevallen zal het probleem niet direct telefonisch vastgesteld kunnen worden en moet de **Uurwerkhersteller grootwerk** de te repareren/restaureren klok met eigen ogen, eventueel op locatie, beoordelen.

De omschrijvingen van de reparatie/restauratie die moet gebeuren zijn vaak vaag en algemeen geformuleerd ("het uurwerk loopt niet (meer) op tijd"). Hij moet beoordelen wat er met het uurwerk aan de hand is. Hij moet daarbij goed doorvragen. Zijn bevindingen moet hij duidelijk en helder kunnen overbrengen aan de klant. In alle gevallen stelt hij eerst vast of de reparatie /restauratie uitvoerbaar is, onder meer in het licht van de beschikbaarheid van onderdelen. Hij maakt een inschatting van de benodigde tijd en kosten om het werk uit te voeren. Eventueel doet de **Uurwerkhersteller grootwerk** een nadere materiaalanalyse door de klok te demonteren, zodat hij de slijtage aan de onderdelen kan vaststellen. Indien nodig brengt hij de klant daarvan op de hoogte, zeker als dit invloed heeft op de kosten van de reparatie. Hij moet daarbij de afweging maken of hij de reparatie wel wil uitvoeren, zoals de klant wenst. Soms past de voorgelegde reparatie niet in zijn positie als vakman en moet hij zich weerbaar opstellen en nee durven zeggen. Soms neemt hij de reparatie desondanks aan gezien het verkrijgen van omzet. In alle gevallen dient hij de verwachting van de zeker de (zakelijke) klant op waarde te schatten.

De **Uurwerkhersteller grootwerk** plant het onderhoud, reparatie of restauratie bepaalt welke onderdelen, machines en gereedschap hij daarbij nodig heeft en eventueel moet bestellen. Hij voert reparaties/restauraties uit aan de klokken bij raderen, lagers, tappen en het anker. Bij het demonteren van de klok bewaart hij alle onderdelen apart. Hij reinigt alle onderdelen en controleert alle delen op slijtage en functioneren. Tijdens het uitvoeren van zijn werkzaamheden houdt hij de planning en volgorde van werken goed in de gaten.

De **Uurwerkhersteller grootwerk** polijst tappen (assen), brengt vetten of oliën aan op de wrijf- en draaipunten, vervangt nieuwe lagers, past ingrijpingsafstanden aan, berekent ontbrekende raderen, herstelt of vervangt indien nodig veren, plaatst ontbrekende tanden en zet ze recht, vlakkt het ankerpallet en verzoolt het anker. Soms moet hij onderdelen die hij niet meer kan inkopen zelf vervaardigen.

De **Uurwerkhersteller grootwerk** stelt de nieuwe of herstelde onderdelen af. Hij controleert de werking van alle functies, indien nodig herstelt hij fouten. Hij moet de authenticiteit van de reparatie/restauratie kunnen waarborgen. Bij de conservatie van (museale) uurwerken is het waarborgen van de authenticiteit de hoofdzaak. Hij zal in het restauratieverslag aan moeten geven welke onderdelen vervangen of aangepast zijn. Bij kleinere reparaties maakt hij de benodigde aantekeningen. De **Uurwerkhersteller grootwerk** maakt de klok gereed voor de klant en voert gegevens in het reparatievolgsysteem in.

De **Uurwerkhersteller grootwerk** houdt zijn werkplaats schoon en netjes. Dat geldt ook voor zijn machines en gereedschappen. Indien nodig voert hij onderhouds- of vervangingswerkzaamheden uit. Hij controleert de voorraad van de benodigde materialen en geeft tekorten door aan zijn leidinggevende.

Ook heeft **Uurwerkhersteller grootwerk** een belangrijke rol bij het voorkomen van criminaliteit. Hij is alert op de aanwezigheid van risicovolle situaties en grijpt indien nodig in, waarbij hij zichzelf of anderen niet in gevaar brengt. Tevens doet hij voorstellen aan zijn leidinggevende ten aanzien van de veiligheid.

Resultaat van de uitvoering van de kerntaak:

Een gerepareerde of gerestaureerde klok die naar de wens van de opdrachtgever of /leidinggevende op een technisch correcte manier in de oorspronkelijke staat is hersteld en/of verbeterd. met in achtname van de kwaliteitseisen, arbo- en milieuwetgeving.

3.5 Allround uurwerkhersteller

De **Allround uurwerkhersteller** is een specialist in de branche uurwerktechniek. Hij repareert en restaureert uurwerken, zowel horloges als klokken. Voor hem gelden dezelfde aspecten van zijn beroepsuitoefening als beschreven in de beschrijvingen van de Uurwerkhersteller kleinwerk en Uurwerkhersteller grootwerk. Het gaat dan om beroepscontext, rol en verantwoordelijkheden, complexiteit en loopbaanperspectief.

Dat geldt ook voor de **kerntaken 1 Repareert horloges** (pag. 15) en **2 Repareert/restaureert klokken** (pag. 17/18). Het is de 'optelsom' van beide eerder beschreven beroepen. Indien hij ook als zelfstandig werkende ondernemer werkt geldt ook de **aanvullende informatie en kerntaak 3 Geeft invulling aan zijn ondernemerschap** (pag. 19/21).

3.6 Aanvullende informatie en kerntaak voor Ondernemer uurwerktechniek

3.6.1 Beroepscontext

In de branche uurwerktechniek komen veel zelfstandig opererende uurwerkherstellers/uurwerktechnici voor. Bij de beschrijving van dit profiel is gekozen voor **Ondernemer uurwerktechniek**. De zelfstandigheid als ondernemer staat los van de gekozen ondernemingsvorm. Over het algemeen heeft de **Ondernemer uurwerktechniek** geen personeel in dienst (66%).

3.6.2 Rol en verantwoordelijkheden

De **Ondernemer uurwerktechniek** werkt zelfstandig. Hij is verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn eigen taken die hij uitvoert volgens de kwaliteitseisen en arbo, milieu- en veiligheid. De **Ondernemer uurwerktechniek** repareert en restaureert horloges en/of klokken. Deze werkzaamheden gebeuren in opdracht van een opdrachtgever/klant. Daarnaast heeft de **Ondernemer uurwerktechniek** de verantwoordelijkheid voor de invulling van zijn ondernemerschap. Dat betekent dat hij een passende ondernemingsvorm kiest. Hij zorgt voor een marktanalyse, de financiering en de boekhouding, de inkoop van materialen, machines en gereedschappen, de marketing en het promoten van de onderneming via communicatiemiddelen en het deelnemen aan samenwerkingsverbanden en netwerken.

3.6.3 Complexiteit

De meeste producten die de **Ondernemer uurwerktechniek** repareert/restaureert zijn over het algemeen trendgevoelig, zeker de tegenwoordige horloges. De materialen die hij gebruikt zijn waardevol en hebben verschillende eigenschappen. De reparatie en restauratie van horloges/klokken vergt een grote mate van zorgvuldigheid omdat deze weer in de oorspronkelijke staat dienen te worden teruggebracht of verbeterd. Probleemoplossend vermogen is hierbij essentieel. De uitvoering van het werk van de **Ondernemer uurwerktechniek** is doorgaans niet routinematig. Hij ziet zich bij het repareren van de horloges/klokken steeds geconfronteerd met nieuwe uitdagingen. De werkzaamheden variëren van overwegend standaardhandelingen tot complexe handelingen.

De **Ondernemer uurwerktechniek** moet zich kunnen inleven in de wensen van de opdrachtgever/klant. Hij moet daarbij zijn communicatievaardigheden inzetten om die wensen goed te achterhalen. Dat laatste geldt vooral bij het repareren/restaureren van unieke exemplaren met vaak een grote gevoelswaarde. Creativiteit en probleemoplossend vermogen zijn hierbij cruciaal.

Voor de **Ondernemer uurwerktechniek** is het van groot belang dat hij op een juiste wijze zijn offertes calculeert. De prijs van reparaties wordt vaak vastgesteld door de opdrachtgever, waardoor een reële prijs niet altijd kan worden doorberekend. De afhankelijke relatie van de **Ondernemer uurwerktechniek** ten opzichte van de opdrachtgever is soms problematisch. Voor het calculeren en het vergroten van de omzet dient de **Ondernemer uurwerktechniek** meerdere technieken te gebruiken, zoals marketing, boekhoudkundige kennis en vaardigheden om de bekendheid van de eigen onderneming te vergroten (sociale media).

3.6.4 Loopbaanperspectief

De **Ondernemer uurwerktechniek** kan zich op basis van praktijkervaring en het volgen van cursussen en trainingen doorontwikkelen naar o.a. de functie van: Taxateur, Handelaar, Docent/trainer en Juwelier.

3.6.5 Aanvullende kerntaak van de Ondernemer uurwerktechniek

De **Ondernemer uurwerktechniek** heeft als vakman bij de uitoefening van zijn onderneming een **aanvullende kerntaak** naast de twee kerntaken die de Uurwerkhersteller kleinwerk, Uurwerkhersteller grootwerk en Allround uurwerkhersteller hebben. Voor de zelfstandig werkende **Ondernemer** is de volgende kerntaak toegevoegd:

Kerntaak 3 Geeft invulling aan zijn ondernemerschap

Procesbeschrijving:

Hoewel de **Ondernemer uurwerktechniek** het accent van zijn werkzaamheden vindt om als vakman te opereren, dient hij toch een aantal andere aspecten die bij het ondernemerschap horen op een passende manier in te vullen. Als eerste dient hij een marktanalyse te maken, waardoor hij kan beoordelen of en zo ja welke vorm hij voor zijn onderneming zal kiezen. De marktanalyse geeft hem tenminste informatie over de vraag uit de markt, de concurrentie en de trends en ontwikkelingen die zich voordoen in de branche.

Hierna stelt de **Ondernemer uurwerktechniek** een realistisch marketingplan op waarbij hij rekening houdt met de plaats van vestiging, het prijsbeleid en de wijze van promotie van zijn onderneming. Ook verzamelt hij informatie bij de Kamer van Koophandel over b.v. vergunningen. Belangrijk voor de invulling van zijn onderneming is de financiering en het afsluiten van verzekeringen. Hij beschikt daarvoor over voldoende eigen geld of doet een beroep op investeerders en/of de bank. Investeerders en/of de bank overtuigt hij daarvoor met zijn plannen. Daarbij hoort ook een begroting die inzicht geeft op de inkomsten, uitgaven en te realiseren winst.

De **Ondernemer uurwerktechniek** moet bij de uitvoering van zijn werkzaamheden voortdurend een keuze maken kiezen tussen de tijd die hij wil besteden aan het repareren/restaureren van horloges/klokken en de tijd die nodig is voor zijn overige taken in de onderneming.

De **Ondernemer uurwerktechniek** houdt de administratie van de onderneming bij of besteedt dat (deels) uit. Indien hij de administratie uitbesteedt, dient hij echter wel kunnen omgaan met de wijze waarop de verschillende administraties (b.v. BTW) worden gevoerd. Bij uitbesteding van administratie(-onderdelen) heeft hij een toezichthoudende rol. Indien het administratieve werk niet wordt uitbesteed voert hij ook de financiële administratie, personeelsadministratie, reparatie- en restauratieadministratie en houdt hij het klantenbestand bij. Hij stuurt de onderneming op grond van de cijfers. De administratie dient steeds een accuraat overzicht te geven van de financiële situatie van de onderneming, conform de wettelijke voorschriften en richtlijnen. Het klantenbestand en het reparatie- en restauratievolgsysteem geven de actuele stand van zaken weer.

Daar de **Ondernemer uurwerktechniek** een ordgestuurde onderneming heeft, zal hij vrijwel altijd zelf de inkoop- en voorraadadministratie doen. Binnen het bedrijf maakt hij, indien nodig, afspraken wie wat mag inkopen en welke regels hierbij gelden. Aangezien het lastig wordt om aan onderdelen te komen is hij aangesloten bij een programma met collega's om deze eventueel uit hun voorraad geleverd te krijgen.

De **Ondernemer uurwerktechniek** koopt materialen, machines en gereedschappen in die nodig zijn voor de reparatie/restauratie van horloges/klokken. Verder koopt hij eventueel horloges/klokken in die aan klanten worden verkocht. Om een juiste taxatie, toetsing en inkoop te doen is kennis en ervaring nodig op het gebied van kunstgeschiedenis, horloges en klokken en materialen.

De **Ondernemer uurwerktechniek** zorgt ervoor dat de werk- en opslagruimten aan de eisen van arbo en milieu zijn ingericht en dat de noodzakelijke preventiemaatregelen in orde zijn gebracht. Tevens worden deze maatregelen periodiek gecontroleerd.

De **Ondernemer uurwerktechniek** die over een eigen verkoopruimte beschikt, verzorgt de presentatie van de horloges/klokken overzichtelijk en aantrekkelijk. Het interieur en exterieur van de verkoopruimte zijn daarbij in overeenstemming met de ondernemingsfilosofie die hij wil uitstralen. Hij houdt trends bij en past het interieur en exterieur daar zonedig bij aan. Interieur en exterieur dienen tevens aan veiligheidseisen te voldoen.

De **Ondernemer uurwerktechniek** kan deelnemen aan netwerken met collega's en op internet een website

inrichten met informatie over de werkzaamheden die hij verricht. Hij presenteert zich op een dusdanige wijze dat hij opvalt, klanten trekt en diensten/producten verkoopt. Ook kan hij zich aansluiten bij de samenwerking met branchegenoten, waardoor kennis en onderdelen worden gedeeld. Dat laatste m.n. omdat de leveringsweigering van topmerken toeneemt.

Klanten die de verkoopruimte binnenkomen worden als gasten ontvangen. De **Ondernemer uurwerktechniek** luistert aandachtig naar hun wensen en adviseert hen over een gewenste reparatie/restauratie of een aan te schaffen horloge/klok. De klant moet het gevoel krijgen dat er echt aandacht aan hem/haar wordt besteed. Voor de reparatie/restauratie maakt hij een prijsopgave. Na de reparatie/restauratie/verkoop incasseert hij het geld (contant of digitaal), vult eventuele garantiebewijzen in, pakt het horloge/klok in en neemt afscheid van de klant. De gegevens van de klant worden in een (digitaal) klantenbestand ingevoerd.

Indien de **Ondernemer uurwerktechniek** personeel in dienst heeft, dient hij deze op een adequate wijze te werven (arbeidscontract), introduceren en begeleiden. Hij instrueert ze op een begrijpelijke manier en draagt zijn vakdeskundigheid over. Hij sluit daarbij aan bij de kennis en vaardigheden die de medewerker heeft en begeleidt hem bij de uitvoering van de taak. Hij geeft duidelijke feedback en stimuleert en motiveert hem. De **Ondernemer uurwerktechniek** voert regelmatig gesprekken met de medewerker en gaat vertrouwelijk om met de inhoud daarvan. Van elke medewerker legt hij een personeelsdossier aan met de relevante gegevens. Een soortgelijke begeleiding geeft de **Ondernemer uurwerktechniek** ook indien hij aan anderen werk uitbesteedt.

De **Ondernemer uurwerktechniek** zorgt dat voortdurend aan de kwaliteits-, arbo, veiligheids- en milieueisen wordt voldaan. Indien dit niet het geval is, neemt hij de vereiste maatregelen. Tevens houdt hij zijn vakmanschap op peil door het volgen van trainingen, cursussen of workshops. Ook kan het noodzakelijk zijn om trainingen bij de topmerken te volgen om certificering te krijgen.

Resultaat van de uitvoering van de kerntaak:

Een gedegen invulling van het ondernemerschap die leidt tot een succesvolle onderneming.

4 Beroepscompetenties voor de beroepen in de branche Uurwerktechniek

Er bestaan veel definities van beroepscompetenties. Een veel gebruikte is:

BEROEPSCOMPETENTIES zijn ontwikkelbare vermogens van beroepsbeoefenaren om in beroepssituaties product- en procesgericht te handelen.

Een combinatie van beroepscompetenties is nodig om de kerntaken van het beroep Uurwerkhersteller kleinwerk, Uurwerkhersteller grootwerk, Allround uurwerkhersteller of Ondernemer uurwerktechniek uit te voeren. De beheersingscriteria zijn toegevoegd om het gewenste gedrag, dat bij de uitvoering van een kerntaak vereist wordt, aan te geven.

Het is natuurlijk niet zo dat elk beheersingscriterium van elke beroepscompetentie bij elke kerntaak voorkomt. Dat is afhankelijk van de kerntaak en de context waarin deze wordt uitgevoerd. Veel beheersingscriteria behoren tot de basisberoepshouding die van elke beroepsbeoefenaar in de branche Uurwerktechniek wordt verlangd.

	Beroepscompetenties	Uurwerk-hersteller kleinwerk	Uurwerk-hersteller grootwerk	Allround Uurwerk-hersteller	Ondernemer Uurwerk-techniek
1	vakdeskundigheid toepassen	X	X	X	X
2	veilig, hygiëne-, kosten- en milieubewust werken	X	X	X	X
3	werkzaamheden plannen en organiseren	X	X	X	X
4	analyse uitvoeren	X	X	X	X
5	materialen en middelen inzetten	X	X	X	X
6	samenwerken	X	X	X	X
7	communiceren tijdens de werkzaamheden	X	X	X	X
8	gegevens registreren en rapporteren	X	X	X	X
9	zorgdragen voor kwaliteit	X	X	X	X
10	werken aan de eigen ontwikkeling	X	X	X	X
11	klantgericht handelen	X	X	X	X
12	instructies en procedures opvolgen	X	X	X	X
13	ondernemend en commercieel handelen				X
14	relaties bouwen en netwerken	X	X	X	X
15	begeleiden	X	X	X	X

Bij de uitwerking van de bijgevoegde beroepscompetenties op de volgende pagina's zijn de onderstaande afkortingen gebruikt. Bij de UHK, UHG en AUH gaat het om de vakman in loondienst, bij de OUT om de vakman-ondernemer.

Uurwerkhersteller kleinwerk	UHK
Uurwerkhersteller grootwerk	UHG
Allround Uurwerkhersteller	AUH
Ondernemer Uurwerktechniek	OUT

Beroepscompetentie 1	Vakdeskundigheid toepassen <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze zijn vakdeskundigheid toe te passen bij het uitvoeren van de werkzaamheden.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Laat in de uitvoering van het werk zien te beschikken over de relevante vakkennis, vaktechnische vaardigheden en beroepshouding.	X	X	X	X
	Gebruikt de kennis, vaktechnische vaardigheden en beroepshouding om problemen op te lossen en te voorkomen.	X	X	X	X
	Toont de voor het vak essentiële manuele vermogens: bedreven, zorgvuldig en accuraat werken.	X	X	X	X
	Draagt de eigen expertise op begrijpelijke wijze over aan anderen.	X	X	X	X
	Beantwoordt vragen t.a.v. het vak adequaat en op een begrijpelijke wijze.	X	X	X	X
	Houdt de vakdeskundigheid op peil door het volgen van trainingen, cursussen en workshops.	X	X	X	X

Beroepscompetentie 2	Veilig, hygiëne-, kosten-, arbo- en milieubewust werken <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze volgens voorschriften voor veiligheid, kosten, hygiëne, milieu en arbo te werken zodat het werk verantwoord wordt uitgevoerd.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Reageert alert en actief op (het ontstaan van) onveilige situaties.	X	X	X	X
	Gaat efficiënt en bewust om met het materiaal, gereedschap en grondstoffen.	X	X	X	X
	Houdt de werkplek overzichtelijk en schoon.	X	X	X	X
	Gebruikt materialen, gereedschappen en beschermingsmiddelen op de juiste wijze.	X	X	X	X
	Voert restmateriaal af volgens de voorschriften.	X	X	X	X
	Voert alle werkzaamheden uit met inachtneming van voorschriften op het gebied van veiligheid, arbeidsomstandigheden, duurzaamheid en milieu.	X	X	X	X
	Wijst anderen op risico's van onveilige situaties.	X	X	X	X
	Spreekt collega's aan op onveilig en/of niet-milieubewust gedrag.	X	X	X	X
	Doet suggesties voor verbetering bij de leidinggevende.	X	X	X	

Beroepscompetentie 3	Werkzaamheden plannen en organiseren <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze werkzaamheden te plannen en te organiseren.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Verzamelt en interpreteert relevante informatie.	X	X	X	X
	Gebruikt relevante informatie, zoals instructies en werkopdrachten.	X	X	X	X
	Plant en organiseert de eigen werkzaamheden.	X	X	X	X
	Plant en organiseert de werkzaamheden van medewerkers.	X	X	X	X
	Verzamelt de juiste materialen, gereedschappen en hulpmiddelen.	X	X	X	X
	Maakt materialen, gereedschappen en apparatuur klaar voor gebruik.	X	X	X	X
	Schakelt, indien nodig, de opdrachtgever of leidinggevende in.	X	X	X	X
	Stelt de middelen en mensen vast die nodig zijn voor de werkuitleiding.				X
	Bewaakt de voortgang van de uitvoering van de medewerkers.				X
	Bewaakt de voortgang van de uitvoering van de werkzaamheden.	X	X	X	X

Beroepscompetentie 4	Analyse uitvoeren <i>De beroepsbeoefenaar is in staat op adequate wijze een analyse uit te voeren.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
	Stelt gerichte vragen om relevante informatie te achterhalen, luistert aandachtig naar de opdrachtgever/klant en vraagt goed door.	X	X	X	X
	Onderzoekt het horloge of de klok nauwkeurig.	X	X	X	X
	Interpreteert de resultaten van de analyse.	X	X	X	X
	Informeert de klant op beknopte en heldere wijze over de resultaten van de analyse.	X	X	X	X
	Legt de resultaten van de analyse vast op de voorgeschreven wijze.	X	X	X	X

Beroepscompetentie 5	Materialen en middelen inzetten <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze materialen en middelen in te zetten t.b.v. de opdracht.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Kiest de juiste materialen, middelen en gereedschap om de werkzaamheden uit te voeren.	X	X	X	X
	Past de gebruiksmogelijkheden en middelen toe bij de werkzaamheden.	X	X	X	X
	Maakt verantwoord gebruik van gereedschappen, materialen en middelen.	X	X	X	X
	Gaat efficiënt om met materialen en middelen.	X	X	X	X
	Onderhoudt gereedschappen, materialen en middelen volgens de voorschriften.	X	X	X	X
	Bergt gereedschappen, materialen en middelen schoongemaakt en veilig op.	X	X	X	X

Beroepscompetentie 6	Samenwerken <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze samen te werken met anderen binnen en buiten de onderneming.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Houdt zich aan de gemaakte afspraken.	X	X	X	X
	Werkt nauw samen met opdrachtgever/klant en informeert deze tijdig en volledig.	X	X	X	X
	Gaat vertrouwelijk met de informatie om van opdrachtgever/klant.	X	X	X	X
	Houdt rekening met verschillen tussen medewerkers en hun manier van werken.				X
	Geeft feedback aan medewerkers/stagiairs.	X	X	X	X
	Gaat constructief om met feedback van leidinggevende of collega's.	X	X	X	X
	Vraagt leidinggevende of collega's om hulp als hij er zelf niet uitkomt.	X	X	X	X
	Handelt flexibel in de uitvoering van de werkzaamheden.	X	X	X	X
	Stimuleert de samenwerking.	X	X	X	X
	Behandelt alle collega's/medewerkers gelijkwaardig.	X	X	X	X
	Deelt relevante informatie en kennis met collega's, leidinggevende en/of medewerkers.	X	X	X	X
	Spreekt medewerkers aan op hun verantwoordelijkheid.				X
	Motiveert en stimuleert medewerkers.				X

Beroepscompetentie 7	Communiceren tijdens werkzaamheden <i>De beroepsbeoefenaar is in staat op adequate wijze met collega's, leidinggevenden, klanten en opdrachtgevers te communiceren tijdens de werkzaamheden.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Hanteert de omgangsvormen van de onderneming.	X	X	X	X
	Maakt werkafspraken met collega's, leidinggevenden, opdrachtgevers en/of klanten.	X	X	X	X
	Komt gemaakte werkafspraken na of informeert tijdig dat dit niet lukt.	X	X	X	X
	Luistert aandachtig en toont geduld naar anderen.	X	X	X	X
	Vraagt naar noodzakelijke informatie.	X	X	X	X
	Vraagt zo nodig door als het niet duidelijk is.	X	X	X	X
	Vraagt een collega/leidinggevende om hulp indien nodig.	X	X	X	X
	Brengt een boodschap kort en duidelijk over.	X	X	X	X
	Legt een probleem op duidelijke wijze voor aan een collega, leidinggevende, klant en/of opdrachtgever.	X	X	X	X
	Neemt actief deel aan de werkbesprekingen.	X	X	X	X
	Communiqueert mondeling in duidelijk Nederlands.	X	X	X	X
	Communiqueert schriftelijk in duidelijk Nederlands.	X	X	X	X
	Communiqueert mondeling in duidelijk Engels.	X	X	X	X
	Gaat in goede harmonie om met collega's, leidinggevende, medewerkers opdrachtgever/klant.	X	X	X	X
	Draagt bij aan een positieve werksfeer.	X	X	X	X
	Toont interesse in het werk van anderen.	X	X	X	X

Beroepscompetentie 8	Gegevens registreren en rapporteren <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze gegevens te registreren en te rapporteren.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Legt relevante gegevens vast in de daarvoor bestemde documenten of bestanden.	X	X	X	X
	Geeft duidelijke, complete en relevante informatie.	X	X	X	X
	Rapporteert gegevens en bevindingen schriftelijk en/of mondeling aan (leidinggevende,) collega's en/of andere betrokkenen.	X	X	X	X

Beroepscompetentie 9	Zorgdragen voor kwaliteit <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze zorg te dragen voor kwaliteit van de opdracht.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Voert de werkzaamheden uit zoals voorgeschreven.	X	X	X	X
	Gebruikt de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen.	X	X	X	X
	Signaleert afwijkingen/fouten en informeert leidinggevende of klant/opdrachtgever.	X	X	X	X
	Signaleert afwijkingen/fouten en herstelt deze zelfstandig.	X	X	X	X
	Spreekt collega's en/of medewerkers aan op niet-kwaliteitsbewust handelen.	X	X	X	X
	Controleert het (eigen) werk tijdens en na afloop van de uitvoering.	X	X	X	X
	Ondersteunt collega's bij het oplossen van kwaliteitsproblemen.	X	X	X	
	Ondersteunt medewerkers bij het oplossen van kwaliteitsproblemen.				X

Beroepscompetentie 10	Werken aan eigen ontwikkeling <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze te werken aan de eigen vaktechnische en persoonlijke ontwikkeling.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Bepaalt (met de leidinggevende) welke vakkennis en vaardigheden hij verder moet ontwikkelen.	X	X	X	X
	Bepaalt (met de leidinggevende) welke activiteiten hij daartoe moet ondernemen.	X	X	X	X
	Onderneemt de (met de leidinggevende afgesproken) activiteiten.	X	X	X	X
	Past (in overleg met de leidinggevende) nieuwe werkwijzen toe.	X	X	X	X
	Volgt ontwikkelingen in het vakgebied.	X	X	X	X
	Bepaalt welke ondernemerskennis en -vaardigheden ontwikkeld en uitgevoerd moeten worden.				X

Beroepscompetentie 11	Klantgericht handelen <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze klantgericht te handelen.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Is representatief, afgestemd op de opdrachtgevers/klanten van de onderneming.	X	X	X	X
	Inventariseert de wensen en behoeften van de klant.	X	X	X	X
	Toont een geïnteresseerde houding en luistert actief.	X	X	X	X
	Vertaalt de wens(en) van de klant in relatie tot de mogelijkheden.	X	X	X	X
	Geeft duidelijk aan wat kan en wat niet kan.	X	X	X	X
	Informeert de opdrachtgever/klant over het uit te voeren werk.	X	X	X	X
	Verwijst zo nodig door naar (gespecialiseerde) collega's.	X	X	X	X
	Geeft advies als daarom gevraagd wordt.	X	X	X	X
	Denkt mee, geeft ook ongevroegd advies.	X	X	X	X
	Vraagt aan de opdrachtgever/klant of alles naar wens (verlopen) is.	X	X	X	X
	Neemt elke klacht serieus en zorgt dat de klacht wordt afgehandeld.	X	X	X	X
	Komt afspraken na of informeert de opdrachtgever/klant tijdig als dit niet lukt.	X	X	X	X

Beroepscompetentie 12	Instructies en procedures opvolgen <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze instructies en procedures op te volgen.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Toont de bereidheid om adviezen op te volgen.	X	X	X	X
	Gebruikt door de onderneming goedgekeurde instructies en procedures.	X	X	X	X
	Komt altijd stipt op tijd of laat weten als dat niet lukt.	X	X	X	X
	Houdt zich aan de afgesproken planning.	X	X	X	X
	Werkt conform de voorschriften van de onderneming.	X	X	X	X
	Toont zich punctueel en werkt ordelijk.	X	X	X	X
	Past de wettelijke richtlijnen toe die gelden voor de persoonlijke veiligheid en de veiligheid van medewerkers/anderen.	X	X	X	X
	Coördineert en bewaakt de werkuitvoering van medewerkers.				X

Beroepscompetentie 13	Ondernemend en commercieel handelen <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze ondernemend en commercieel te handelen.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Past verschillende verkooptechnieken toe, afhankelijk van de situatie.				X
	Besteedt tijd aan trends en marktontwikkelingen die invloed hebben op de onderneming.				X
	Presenteert de onderneming en de producten/diensten aan opdrachtgevers/klanten.				X
	Past zich aan de belevingswereld van de klant aan (in o.a. woordkeus, voorkomen en gedrag).				X
	Verzorgt de inkoop van materiaal op basis van materiaalkennis en kennis van prijzen.				X
	Gaat efficiënt om met tijd en materialen en bekijkt of de planning moet worden aangepast.				X

Beroepscompetentie 14	Relaties bouwen en netwerken <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze relaties te bouwen en netwerken te onderhouden.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Investeert in het opbouwen van een goede werkrelatie met collega's, leidinggevende en/of medewerkers, opdrachtgevers en klanten.	X	X	X	X
	Gaat gemakkelijk om met mensen van verschillende niveaus.	X	X	X	X
	Luistert actief naar de wensen/behoefes van de collega's, leidinggevende en/of medewerkers, opdrachtgevers/klanten en stelt gerichte vragen.	X	X	X	X
	Past zich aan aan het verwachtingspatroon van de leidinggevende en/of medewerkers, opdrachtgevers/klanten.	X	X	X	X
	Onderneemt acties om ergernis of frustratie bij collega's, medewerkers en/of leidinggevende, opdrachtgevers/klanten te voorkomen en/of te verminderen.	X	X	X	X
	Pakt onenigheid tactvol aan.	X	X	X	X
	Maakt gebruik van relevante communicatiemiddelen.	X	X	X	X

Beroepscompetentie 15	Begeleiden <i>De beroepsbeoefenaar is in staat om op adequate wijze collega's, stagiairs en/of medewerkers te begeleiden zodat dezen hun werkzaamheden optimaal uitvoeren.</i>	UHK	UHG	AUH	OUT
Beheersingscriteria	Zorgt voor een goede introductie van nieuwe collega's, stagiairs en/of medewerkers.	X	X	X	X
	Bereidt instructies voor stagiairs en/of medewerkers goed voor.	X	X	X	X
	Draagt vakdeskundigheid op een begrijpelijke wijze over.	X	X	X	X
	Sluit bij instructie aan bij de kennis en ervaring van de stagiairs, collega's en/of medewerkers.	X	X	X	X
	Demonstreert hoe vakhandelingen het beste worden uitgevoerd.	X	X	X	X
	Geeft de stagiairs, collega's en/of medewerkers de ruimte om vragen te stellen en controleert of dezen de uitleg begrijpen.	X	X	X	X
	Observeert de stagiairs, collega's en/of medewerkers bij het uitvoeren van de geïnstrueerde vakhandeling.	X	X	X	X
	Geeft stagiairs, collega's en/of medewerkers heldere, eerlijke en constructieve feedback over hun uitgevoerde vakhandelingen.	X	X	X	X
	Stimuleert en motiveert stagiairs, collega's en/of medewerkers.	X	X	X	X
	Gaat zorgvuldig om met vertrouwelijk gegevens.	X	X	X	X
	Stemt de begeleiding af op de wensen en behoeften van de stagiairs, collega's en/of medewerkers.	X	X	X	X
	Houdt rekening met de situatie van de individuele stagiair, collega's en/of medewerkers.	X	X	X	X
	Voert gesprekken met stagiairs, collega's en/of medewerkers die hij begeleidt.	X	X	X	X
	Evalueert het verloop van de begeleiding.	X	X	X	X